

WATERMAAL-BOSVOORDE**Ontwerp van Gemeentelijk Ontwikkelingsplan****Advies van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie****29 juni 2006**

Gelet op het Brussels wetboek van de ruimtelijke ordening van 9-04-2004;

Gelet op het besluit van de Executieve van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 4 februari 1993 aangaande de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 7 december 1995 inzake de inhoud van het gemeentelijk ontwikkelingsplan en de algemene voorstelling van het basisdossier;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 mei 2001 tot goedkeuring van het gewestelijk bestemmingsplan;

Gelet op het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 12 september 2002 tot vaststelling van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan, hierna genoemd GewOP;

Gelet op het advies van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (hierna genoemd de Commissie) van 29 mei 2000 inzake het basisdossier van het gemeentelijk ontwikkelingsplan van de gemeente Watermaal-Bosvoorde;

Gelet op het regeringsbesluit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 3 mei 2001 houdende goedkeuring van het basisdossier van het gemeentelijk ontwikkelingsplan van de gemeente Watermaal-Bosvoorde ;

Gelet op de adviezen van de volgende besturen en instellingen:

?? Het Brussels Instituut voor Milieubeheer;

?? de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

?? de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

?? de Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

?? het Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting;

Gelet op het ontwerp van gemeentelijk ontwikkelingsplan van de gemeente Watermaal-Bosvoorde, voorlopig goedgekeurd door de gemeenteraad op 18 april 2006 en hierna genoemd ontwerp van GemOP;

Overwegende de hoorzitting met de vertegenwoordigers van de gemeente, evenals de ontwerper van het GemOP, tijdens de voltallige zitting van de Commissie van 15 juni 2006;

Gelet op de bezwaarschriften (16) ingediend tijdens het openbaar onderzoek dat gehouden werd van 21 april 2006 tot 20 mei 2006;

Gelet op de ontvangst op 1 juni 2006 van het volledig dossier van het ontwerp van GemOP van de gemeente Watermaal-Bosvoorde;

Gelet op de termijn die de Commissie wordt toegekend (30 dagen) en welke haar niet in staat stelt om op systematische en diepgaande wijze alle elementen van het ontwerp te onderzoeken, dat zij is overgegaan tot een algemene analyse samen met een reeks specifieke analyses over precieze elementen;

Gelet op de mogelijkheid die aan de gemeente wordt geboden via de Ordonnantie houdende Organisatie van de Planning en de Stedenbouw (OOPS), om haar ontwerp van GemOP te wijzigen in functie van de opmerkingen van het openbaar onderzoek en de Commissie, vooraleer het aan de Regering ter goedkeuring voor te leggen;

Brengt de Commissie volgend advies uit op 29 juni 2006:

1. Algemene opmerkingen

De Commissie neemt er akte van dat de heer de Salle, voorzitter van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie, maar tevens coauteur van het ontwerp van GemOP van Watermaal-Bosvoorde, zich onthouden heeft van enige tussenkomst in de debatten over het GemOP van Watermaal-Bosvoorde en afwezig was bij de voorstelling en de stemming over het advies van het ontwerp van GemOP.

De Commissie is overgegaan tot een vergelijking tussen het basisdossier en het ontwerp van GemOP en heeft nagegaan of dit laatste beantwoordt of gevolg geeft aan het advies dat werd uitgebracht over het basisdossier, evenals aan het regeringsbesluit tot goedkeuring van dit laatste. Zij heeft de verenigbaarheid onderzocht van de opties van het ontwerp van GemOP met de hogere plannen en de overeenkomst nagegaan van het ontwerp van GemOP met het regeringsbesluit inzake de inhoud van de gemeentelijke ontwikkelingsplannen van 7 december 1995.

Overwegende dat de gemeente in haar ontwerp van GemOP bevestigt dat « het GewOP een looptijd heeft die beperkt is tot de lopende legislatuur »,

Laat de Commissie aan de gemeente opmerken dat deze bewering onjuist is, art. 16 van de OOPS van 29 augustus 1991 die gewijzigd werd door de ordonnantie van 19 februari 2004 en vervangen door art. 11 van dezelfde ordonnantie (art. 16 van het BWRO). De Commissie vraagt aan de gemeente om haar ontwerp van GemOP te wijzigen om te voldoen aan de wettelijke voorschriften. De Commissie wijst erop dat art. 36 van het BWRO voor het GemOP dezelfde bepaling voorziet als voor het GewOP.

Overwegende de verschillende bestaande gemeentelijke verordeningen en de vraag aan de regering, in haar advies over het basisdossier, om deze verordeningen te analyseren, de aanpassing ervan aan de behoeften en de toepassing ervan in functie van de doelstellingen inzake ontwikkeling en gemeentelijk beheer;

Vraagt de Commissie om deze analyse te integreren in het ontwerp van GemOP.

Overwegende de lange termijn (6 jaar) tussen het basisdossier en het ontwerp van GemOP, zodat talrijke elementen opgenomen in het GemOP verouderd zijn of in uitvoering – en misschien reeds afgerond – zijn.

Betreurt de Commissie dat de gemeente haar ontwerp van GemOP dermate laattijdig indient.

Overwegende de argumenten van de GemOP tijdens haar hoorzitting, om deze vertraging te verklaren: daar het een kleine gemeente betreft is er geen talrijk personeel voor het beheer van stedenbouw en de gemeente was belast met twee zeer belangrijke dossiers, die haar energie gedurende verschillende jaren heeft opgeslorpt: de verbreding tot 4 sporen van lijn 161 (met inbegrip van de onderhandelingen met de NMBS) en de opmaak van het gemeentelijk mobiliteitsplan, met de procedures van raadpleging en overleg die ermee gepaard gaan;

Stelt de Commissie vast dat deze vertraging geleid heeft tot een groot kwaliteitsverlies van het dossier, niet enkel door een onvoldoende actualisering, maar vooral door het feit dat, gelet op de volgende gemeenteverkiezingen, het pragmatisch luik van het ontwerp van GemOP werd vernietigd. In haar advies over het basisdossier had de Commissie echter reeds aangedrongen op de noodzaak om het luik « uitvoering » van het ontwerp van GemOP beter uit te bouwen, door een onderscheid te maken tussen daadwerkelijke prioriteiten en door de opmaak van actieprogramma's die gepaard gaan met operationele maatregelen (begrotingen, personeel, enz). Het ontbreken van stuurtabellen over het thematisch beleid maakt het ontwerp van GemOP weinig geloofwaardig: de algemene intenties zouden moeten gepaard gaan met concrete maatregelen, welke de verantwoordelijke actoren, de termijnen voor uitvoering en de noodzakelijke middelen vermelden.

In het algemeen heeft de Commissie steeds aangedrongen op de noodzaak dat de gemeenten de algemene opties zouden weergeven van de basisdossiers, die voor het overgrote deel gebaseerd zijn op zeer uitgebreide diagnoses in actieprogramma's in het ontwerp van GemOP, waarbij goede bedoelingen niet kunnen volstaan.

De Commissie betreurt om een advies te moeten verlenen over een dossier dat ongeldig lijkt op vele vlakken, waarbij belangrijke wijzigingen in de loop van de laatste zes jaar niet werden meegedeeld, meer bepaald inzake stedelijke dynamiek.

Overwegende dat het ontwerp van GemOP eerder een defensief plan is dat weinig voluntaristisch is ten aanzien van de opties voor gewestelijke ontwikkeling;

Betreurt de Commissie gebrek aan voluntaristisch beleid, (zie de thematische analyse hieronder).

Zij vraagt, zoals zij dat reeds gedaan heeft voor het basisdossier, dat de gemeente in haar ontwerp van GemOP zou tegemoet komen aan de doelstellingen inzake gewestelijke ontwikkeling.

Overwegende dat een reclamant oordeelt dat het dossier dat ter openbaar onderzoek werd voorgelegd onvolledig is omdat het geen milieueffectenverslag omvat (zie art 34.§3 BWRO);

Laat de Commissie opmerken dat de bepalingen van art. 33 van het BWRO niet van toepassing zijn voor de ontwerpen van GemOP die de oude procedure volgen (zie niet-gecoördineerde bepalingen van het BWRO, p. 328 art. 127 (17.ordonnantie van 19 februari 2004). Het milieueffectenverslag zal verplicht worden voor de na 21 juli 2006 goedgekeurde GemOP's, behalve bij gemotiveerde regeringsbeslissing.

Cartografie

Overwegende het gebrek aan leesbaarheid van sommige kaarten namelijk:

- de schaal van de symbolen in de legende komt niet overeen met die van de kaart;
- voor bepaalde thema's is de informatie geïllustreerd op verschillende kaarten en is het bijgevolg moeilijk deze samen te vatten;
- de kaarten vermelden elementen die niet verduidelijkt zijn in de tekst (bijvoorbeeld de kaart van het beleid per site 3.1.);

Overwegende het gebrek aan verband tussen de kaarten en het geschreven dossier;

dat sommige kaarten als referentie werden opgenomen daar waar deze niet bestaan;

vraagt de Commissie, teneinde de leesbaarheid van het ontwerp van GemOP te vergemakkelijken, om enerzijds het cartografisch instrument aan te vullen door sommige kaarten toe te voegen of deze aan te vullen (vraag die reeds werd gesteld bij het basisdossier, maar waaraan voor onder meer de voorzieningen niet werd tegemoetgekomen) en anderzijds om de tekst aan te vullen ten aanzien van de kaarten (3.1., punten 9, 12, 15, 16, bijvoorbeeld).

Overwegende de termijn tussen het basisdossier en het ontwerp van GemOP;

Overwegende art.2 punt 1, 1°-2° van het regeringsbesluit houdende goedkeuring van het basisdossier van het gemeentelijk ontwikkelingsplan dat vraagt om het dossier aan te vullen met een kaart van de structurele evolutie van de gemeente met de grote infrastructuren die haar ontwikkeling hebben beïnvloed, evenals door een cartografische weergave van de zeer specifieke wijken;

heeft de Commissie zich in die zin uitgedrukt in haar advies over het basisdossier; zij herhaalt bijgevolg haar vraag om in het ontwerp kaarten op te nemen welke de grote structurele evoluties van de gemeente illustreren, evenals:

- een plan met de ligging van de gemeente met vermelding van de namen van de straten, de sites en de grote referentiepunten;
- een kaart met de fasen en betekenisvolle werken die de evolutie weergeven van de verstedelijking van de gemeente;
- de belangrijkste kaarten van het gemeentelijk mobiliteitsplan;

Zij verwijst tevens naar haar vragen, vermeld in de verschillende punten van de thematische analyse hieronder.

Algemene structuur van het document

Overwegende dat de structuur van het ontwerp van GemOP overeenkomt met die van het basisdossier;

Betreurt de Commissie dat de syntheses Tabellen die voorkwamen in het basisdossier, uit het ontwerp werden verwijderd.

Zij oordeelt inderdaad dat een syntheses Tabel een belangrijk instrument is dat het lezen van het ontwerp vergemakkelijkt door de aandacht te vestigen op bv. de doelstellingen en noden van de gemeente, door de vermelding van de actoren, de maatregelen, de middelen, de agenda en de opvolging.

Overwegende dat de algemene structuur van de schriftelijke versie van het document, met 2 belangrijke hoofdstukken waarvan het ene de verschillende beleidspunten bevat die moeten uitgevoerd worden met de streefdoelen per thema, en het andere de algemene maatregelen voor de inrichting behandelt, maar dat in het algemeen de informatiebronnen en de data van actualisering niet systematisch worden vermeld;

Betreurt de Commissie dat men deze structuur niet terugvindt voor ieder thema en dat er bijgevolg een zekere verwarring ontstaat tussen de middelen en de uit te voeren doelstellingen en dat in het algemeen de uit te voeren middelen zelden op concrete en echt operationele wijze worden vermeld.

Zij vraagt bovendien dat, in de mate van het mogelijke, de actualisering van de gegevens beter zou verduidelijkt worden.

2. Thematische analyse

Bevolking en huisvesting

Overwegende de prioriteit die door het GewOP wordt gegeven aan de residentiële aantrekkelijkheid en het sociaal evenwicht;

Overwegende de prioriteit die door het GewOP wordt gegeven aan de waarborg voor alle Brusselaars voor een degelijke en betaalbare woning, waarbij dikwijls een beroep wordt gedaan op de gemeentelijke initiatieven, zowel op het vlak van de te volgen doelstellingen, als in het voorzien van instrumenten die de dynamiek van de huisvesting bevorderen in het kader van de prioriteiten vooropgesteld door het Gewest; dat het GewOP expliciet de wens van het Gewest zou verduidelijken

dat de gemeenten in het kader van hun GemOP, alle instrumenten zouden gebruiken teneinde het sociaal huisvestingspark uit te breiden;

Overwegende dat het ontwerp van GewOP globaal het beleid volgt vooropgesteld door het GewOP inzake demografie, residentiële aantrekkelijkheid, ontwikkeling van de middelgrote woningen en renovatie van de sociale woningen, zonder evenwel een voluntaristisch beleid ter zake voorop te stellen, het begrip van middelgrote woning nader te omschrijven of de middelen voor de uitvoering ervan uit te werken;

Betreurt de Commissie het gebrek aan een meer voluntaristisch beleid inzake huisvesting, meer bepaald de sociale.

Overwegende dat het ontwerp van GemOP niet beantwoordt aan de adviezen van de Commissie en de regering over het basisdossier inzake:

- het gemengd karakter van de bestemmingen;

- de bestaande mogelijkheden inzake ontwikkeling voor de jonge gezinnen met een middelhoog inkomen: geen enkele inlichting inzake het volume van de te bouwen woningen, de termijnen, de uitvoeringsmodaliteiten werd aangebracht aan het basisdossier. Er werden enkel 2 bebouwbare terreinen toegevoegd;

Vraagt de Commissie dat de ontwikkelingsmogelijkheden van dit type van woning zou verduidelijkt worden via een cartografie van de bebouwbare terreinen en via een beleid voor de voorzieningen dat deze tendens steunt, een evaluatie van het aantal woningen per site en dat de noodzakelijke middelen zouden uitgebouwd worden en de gemeente de middelen verduidelijkt om het functioneel gemengd karakter binnen de wijken te realiseren (zoals uiteengezet onder de titel 'tewerkstelling en economische activiteiten').

Overwegende dat de cartografie over de huisvestingsproblematiek zou kunnen verbeterd worden door het toevoegen van:

- een kaart van de bebouwbare terreinen (openbaar en privé): hiertoe zouden de kaarten 1.2.06 en 1.2.07, die respectievelijk de grote openbare eigenaars en de niet-bebouwde terreinen omvatten, operationeler kunnen worden gemaakt door ze zodanig te ordenen dat de bebouwbare terreinen zichtbaar worden;

- een kaart met de laatste realisaties en lopende projecten inzake huisvesting;

Stelt de Commissie voor dat het ontwerp van GemOP zou aangevuld worden zoals gevraagd in haar eerste advies.

Overwegende dat het GewOP een aanzienlijke uitbreiding tot doel heeft van het sociaal woningenpark, zowel globaal op gewestelijk vlak als lokaal op het grondgebied van alle gemeenten;

Overwegende dat het ontwerp van GemOP geen enkele doelstelling bepaalt voor de bouw van sociale woningen, maar melding maakt van het belangrijke aandeel van sociale woningen in de gemeente;

dat de gemeente, tijdens haar hoorzitting, eraan herinnerd heeft dat Watermaal-Bosvoorde het hoogste aantal sociale woningen heeft van het Gewest (20%) en dat projecten voor sociale woningen zullen uitgevoerd worden op het grondgebied van de aangrenzende gemeenten (sociale woningen te Elsene en Oudergem) en waarvan Watermaal-Bosvoorde bepaalde gevolgen zal ondervinden;

Overwegende dat reclamanten aan de gemeente vragen om haar traditie van steun aan de sociale huisvesting voort te zetten, waarbij er evenwel moet over gewaakt worden deze te spreiden over het gemeentelijk grondgebied;

Overwegende het belangrijke deel van sociale huisvesting dat onbewoond is omdat het gebouw in te slechte staat is;

vraagt de Commissie dat:

- het ontwerp van GemOP de statistische gegevens zou opnemen in verband met de bewoning van de sites Logis en Floréal inzake het gebouw en de (on)bewoonbaarheid (bewoningspercentage en profiel van de bewoners);

- de gemeente aan de BGHM de noodzakelijke middelen voor de coöperatieve vennootschappen Logis en Floréal vraagt, met het oog op de renovatie van hun woningen, meer bepaald de onbewoonde.

Oordeelt de Commissie dat de gemeente het probleem zou moeten behandelen van de ligging van de sociale woningen op onbebouwde terreinen die behoren aan "Ville et Forêt" op de site Vorsterie.

Overwegende dat het ontwerp van GemOP melding maakt van steun aan de Federatie van de Coöperatieve Huurdersvennootschappen van de Brusselse Agglomeratie in zijn project voor de aankoop van eigendommen door mensen met een middelhoog inkomen;

Vraagt de Commissie dat de gemeente zou aangeven hoe zij te werk zal gaan om deze doelstelling te realiseren.

Overwegende dat het ontwerp van GemOP niet het probleem behandelt van de staat van de woning en geen doelstellingen bepaalt inzake renovatie van de woningen buiten het sociaal park;

Vraagt de Commissie dat het ontwerp zou aangevuld worden in die zin.

Overwegende dat de evaluatie van de algemene toestand van het vastgoedpark wordt opgelegd door de wettelijke voorschriften;

Overwegende dat de Commissie in haar advies over het basisdossier voorstelde dat een overweging over de aanpassingsmogelijkheden van de gebouwen in het dossier zou worden opgenomen, rekening houdende met de demografische evolutie van de gemeente en met de toename van het aantal alleenstaanden in de gemeente;

Overwegende dat de gemeente tijdens haar hoorzitting de wens uitdrukte om zich uit te spreken tegen de opsplitsing van de grote percelen en de vestiging van luxewoningen op de te verkavelen sites (meer bepaald op binnenterreinen van huizenblokken);

Overwegende dat het ontwerp van GemOP in de eerste doelstelling een antwoord wil geven op de verkavelingsaanvragen met betrekking tot bepaalde binnenterreinen van huizenblokken, zonder dat het ontwerp van GemOP op dit vlak evenwel duidelijke pistes biedt.

Vraagt de Commissie dat de gemeente de actiemiddelen verduidelijkt die zij inzake deze 3 punten plant: de evaluatie van het park, de aanpassingsmogelijkheden van de gebouwen en de verkavelingen.

Overwegende dat de hoorzitting met de gemeente de aandacht heeft kunnen vestigen op de rol van de Grondregie als instrument voor het beheer van het gemeentelijk onroerend erfgoed;

stelt de Commissie voor dat de gemeente in haar ontwerp van GemOP een inventaris van haar roerend en onroerend vastgoedpark zou opnemen (kwalitatief, kwantitatief en erfgoedkundig) evenals haar actieppectieven voor de ontwikkeling van haar erfgoed, waarbij de rol moet verduidelijkt worden van de Grondregie welke niet vermeld is in het ontwerp van GemOP.

Overwegende dat de Commissie in haar advies over het basisdossier vraagt om de voor- en nadelen te bestuderen van de ontwikkeling van de Europese instellingen op de residentiële markt en de universiteiten in de omgeving van de gemeente;

dat dit bijkomende onderzoek niet werd uitgevoerd;

Vraagt de Commissie dat het ontwerp in die zin zou aangepast worden.

Tewerkstelling en economische activiteiten

Overwegende dat het luik 'tewerkstelling en economische activiteiten' niet grondig uitgewerkt is ,

Dat de gemeentelijke logica, die in het basisdossier werd vooropgesteld, wordt bevestigd in die zin dat de gemeente geen uitbreiding wenst van grote kantoorgebouwen op haar grondgebied,

dat het regeringsbesluit de goedkeuring van het basisdossier laat afhangen van de voorwaarde dat de bestaande feitelijke toestand en de diagnose zouden aangevuld worden, met inbegrip van de evolutie van de economische activiteit;

dat de gedane aanvullingen niet aan die voorwaarde kunnen voldoen omdat:

- niets wordt vermeld inzake de promotie of de ontwikkeling van de KMO en de ZKO;*
- de gemeente geen expliciet commercieel beleid uitbouwt;*
- geen enkele toekomstgerichte visie noch houding worden vooropgesteld inzake de ontwikkeling van de Delta-site;*
- het gemeentebestuur inzake kantoren vooral een kwalitatieve verbetering vooropstelt;*

De Commissie betreurt dat dit aspect veel te weinig uitgewerkt is, ondanks de vraag van het regeringsbesluit houdende goedkeuring van het basisdossier.

Zij vraagt aan de gemeente mee te delen welke haar beleid is inzake economische ontwikkeling en te verduidelijken welke projecten zij wil uitwerken.

Overwegende dat het regeringsbesluit houdende goedkeuring van het basisdossier verduidelijkt dat de analyse betrekking zou moeten hebben op de aard en huidige spreiding van de ondernemingen en activiteitenpolen – zowel openbaar als privé – volgens de omvang van de activiteiten en hun ontwikkelingsperspectieven en dit door een preciezere valorisatie van de gegevens van het gewestelijk onderzoek over de bestaande bestemmingen;

dat de analyse van de aard en de spreiding van de ondernemingen en activiteitenpolen op een beknopte wijze gebeurt;

dat de Commissie heeft opgemerkt dat de kaarten met de ligging van de ondernemingen niet werden geleverd;

Overwegende dat de Commissie in haar advies over het basisdossier het gebrek aan prospectivisme en voluntaristische opties inzake economische ontwikkeling betreurt;

dat de doelstellingen geformuleerd in het ontwerp van GemOP weinig proactief en vernieuwend zijn, dat ze enkel als doel hebben het administratieve gebied van de Vorstlaan te versterken (waarbij nieuwe grote gebouwen enkel worden toegelaten indien de bereikbaarheid met het openbaar vervoer wordt uitgebouwd) en tevens een kwalitatieve verbetering beogen van de administratieve pool van de Delleurlaan (deze doelstelling komt evenwel enkel tegemoet aan milieuprioriteiten, niet aan economische prioriteiten);

dat het ontwerp van GemOP zich beperkt tot een beknopte behandeling van de ontwikkelingsmogelijkheden van het hefboomgebied Delta, zonder toekomstgerichte visie voor de ontwikkeling van de site;

dat de gemeente het initiatief voor de ontwikkeling van de site aan de gemeente Oudergem overlaat, zonder de mogelijke gevolgen voor haar eigen grondgebied in aanmerking te nemen;

dat de Commissie in haar advies over het basisdossier vroeg dat het ontwerp van GemOP een denkpiste zou uitwerken over de ontwikkeling van de tewerkstellingspolen vanaf de bestaande troeven in de gemeente, meer bepaald inzake toegankelijkheid;

dat het verband tussen de ontwikkeling van de stations en de betere toegankelijkheid van de ondernemingen niet wordt verduidelijkt, behalve voor de bediening van de handels- en culturele ruimte van het Keymplein;

Overwegende dat er in het ontwerp van GemOP geen enkele wil blijkt inzake de gemengdheid van bestemming en dat bovendien de uitgewerkte kaarten geen basis kunnen vormen voor een opportuniteitsanalyse van het behoud of de ontwikkeling van het gemengde karakter van de residentiële wijken;

Overwegende het profiel van de tewerkstelling in Watermaal-Bosvoorde, vooral gericht op de dienstensectoren, de handel en de HORECA;

Overwegende de aanwezigheid van een verkeersknooppunt (Ring et uitrit Delta) en van twee stations die een ontwikkelingspotentieel inhouden in het kader van het toekomstige GEN;

Overwegende het culturele en toeristische potentieel van de gemeente;

Stelt de Commissie vast dat er in het ontwerp van GemOP in het algemeen weinig wijzigingen ten opzichte van het basisdossier werden aangebracht. Sommige doelstellingen werden beter uitgewerkt, maar op een weinig concrete wijze aangezien de doelstellingen erg algemeen zijn.

Beklemt de Commissie dat er geen enkele denkpiste werd uitgewerkt over het functioneel gemengde karakter van de wijken, terwijl dit in het regeringsbesluit tot goedkeuring van het basisdossier werd vermeld.

Zij neemt er akte van dat de doelstellingen inzake sociale tewerkstelling duidelijker omschreven en concreter werden en dat op dit vlak een echte inspanning werd geleverd.

De Commissie kan enkel haar advies over het basisdossier herhalen: zij begrijpt en steunt de wil van de gemeente om haar residentiële wijken en het leefomgeving van de bevolking te beschermen.

Zij oordeelt evenwel dat deze zienswijze niet elke voluntaristische visie en optie zou mogen verdringen inzake economische ontwikkeling, meer bepaald voor de kleine ondernemingen en de zelfstandigen.

In verband hiermee betreurt de Commissie het gebrek aan toekomstvisie van het ontwerp van GemOP: zij oordeelt dat het niet voldoende ambitieus is en eerder defensieve doelstellingen dan wel offensieve bevat.

Zij vraagt dat de gemeente in het ontwerp van GemOP een denkpiste uitwerkt over de ontwikkeling van de tewerkstellingspolen uitgaande van de troeven van de gemeente: toekomstig GEN-station, ontwikkeling en uitbreiding van de rol van de stations van Bosvoorde en Watermaal in het kader van het GEN qua toegankelijkheid voor de ondernemingen die zich op het grondgebied van de gemeente bevinden, de ontwikkeling van de Delta-site.

Overwegende dat tijdens haar hoorzitting de gemeente heeft verduidelijkt dat het punt 2.2.2. "de gemeente zal de bouw weigeren van nieuwe gebouwen met een grote oppervlakte bestemd voor kantoren en handelszaken" enkel zou toegepast worden voor de huidige kantoorzones Delleur, Vorst, Terhulpen;

oordeelt de Commissie dat de tekst van het GemOP moet aangevuld worden met deze verduidelijking.

Tot slot vraagt de Commissie de tekst van dit hoofdstuk te herzien en daarbij een « ontwikkelingsplan van de economische activiteiten » in aanmerking te nemen dat zich niet beperkt tot het vermelden van de onthaalsites.

Verfraaiing en opwaardering van het erfgoed

Overwegende het belang van het bestaande opmerkelijke erfgoed in de gemeente;

Overwegende dat het ontwerp van GemOP melding maakt van een reeks intenties met betrekking tot de opwaardering van de sterke punten van de gemeente en over de verbetering van sommige zwakke punten, dat het niet geleid heeft tot een globaal en geïntegreerd beleid voor opwaardering van het erfgoed van de gemeente;

Overwegende dat de doelstellingen omschreven in het ontwerp van GemOP enkel de merkwaardige geïsoleerde monumenten in aanmerking nemen en de bescherming van de erfgoedkundige gehelen zoals Le Logis en Floréal, maar niet voldoende het belang beklemtonen van het « klein erfgoed »;

Overwegende het belang van de voorstellen inzake opwaardering van de openbare ruimten en de bijzonderheden van het grondgebied van de gemeente (landschappen, typologie van de wijken, vijverdalen, grote verkeersaders);

Overwegende het gebrek aan transversale visie in de aanleg en de verfraaiing van de openbare ruimten;

Steunt de Commissie de doelstellingen van het ontwerp van GemOP. Zij vraagt evenwel de uitwerking van volgende punten:

- gedetailleerde voorstellen over de opwaardering van de verschillende bestaande erfgoedvormen in de gemeente. Het wettelijk beschermde erfgoed komt immers maar gedeeltelijk overeen met het uitzonderlijk erfgoed van de gemeente. Er zou een meer diepgaande denkpiste moeten worden gevolgd voor de opwaardering en het in aanmerking nemen van het geïsoleerde en "kleine erfgoed"

- (opmerkelijke gebouwen, oude muurschilderingen, smeedijzeren elementen, sgraffito) ;
- voorstellen inzake de bescherming van de binnenterreinen van huizenblokken en de inspringstroken. Deze bescherming zou kunnen overwogen worden via een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening;
  - een beheersplan van de openbare ruimten met inbegrip van de voetpaden, de verlichting, het landschap, het bebouwde weefsel en het groene erfgoed verspreid over de gemeente.

Overigens, voor wat betreft :

- de inventaris van de merkwaardige bomen vraagt de Commissie dat de gemeente rekening houdt met wat in dit verband werd gerealiseerd door de Directie Monumenten en Landschappen van het Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, evenals door het BIM;
- de inventaris van de bomen aan de rooilijn vraagt de Commissie dat de gemeente rekening houdt met het werk uitgevoerd door het Bestuur Uitrusting en Vervoer (BUV) – Directie Wegen;
- het kasteel Charle-Albert deelt de Commissie mee dat zij zich in haar advies over het ontwerp van GBP van 28 april 2000 ten gunste van de restauratie heeft uitgesproken, omdat zij oordeelt dat het over een erfgoedkundige waarde beschikt welke het behoud van GGB op het GBP verantwoordt;

Overwegende de bezwaarschriften ingevolge het openbaar onderzoek inzake het “verbrand kasteel” (p.14) en de hoeve Tercoigne (p.15)

Overwegende het potentieel van het boerderij-landgoed Tercoigne en van het kasteel van het park Tournay-Solvay,

Vraagt de Commissie om de stand van zaken en de toekomst ervan op te nemen in het ontwerp van GemOP.

Overwegende het ontbreken van een voorstel voor de hoeve Tercoigne in het ontwerp van GemOP, terwijl de Commissie reeds melding had gemaakt van deze kwestie in haar advies over het basisdossier;

dat de gemeente tijdens haar hoorzitting heeft geantwoord dat zij deze wenste te verkopen met een duidelijk en qua restauratie veeleisend bestek dat evenwel soepel is voor de toegelaten bestemmingen;

Is de Commissie verwonderd over deze optie, gelet op de belangrijke investeringen door de gemeente en de staat (Brusselse zaken) sedert het einde van de jaren 1970 en gelet op het erfgoedkundig belang van het geheel.

Overwegende dat de gemeente tijdens haar hoorzitting met betrekking tot het park Tournay-Solvay, dat eigendom is van het Gewest, de wens heeft uitgedrukt dat de Regie het “verbrand kasteel” zou restaureren om er een onthaalvoorziening van te maken (horeca, enz.);

vraagt de Commissie dat deze elementen zouden voorkomen in het ontwerp van GemOP .

Anderzijds vraagt de Commissie de vraag over te nemen van een reclamant, met name om in het ontwerp van GemOP de regeringsbeslissing van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 30 maart 2006 inzake de instelling van de procedure tot bescherming van het park van het nonnenklooster van de L. Wienerlaan op te nemen en de kaart 1.3.04 navenant aan te passen.

De Commissie laat de gemeente opmerken dat het ‘park van Bosvoorde’ beter bekend is als ‘park van het Jagersveld’.

Voorzieningen

Overwegende dat infrastructuur en voorzieningen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse gemeenschapscommissie (VGC) niet vermeld worden;

Overwegende de tijd die verstreek sedert de overhandiging van het advies van de GOC inzake het luik voorzieningen van het basisdossier, waarin de wens werd uitgedrukt dat de analyse van de evolutie van de schoolbevolking zou worden uitgediept;

Overwegende artikel 2, punt 1, alinea 6 van het regeringsbesluit tot goedkeuring van het basisdossier van het GemOP dat bepaalt dat de analyse van de offerte, de evolutie, het gebruik en de werking van bestaande openbare en private voorzieningen moet worden vervolledigd,

Overwegende dat de evolutie van de gemeentelijke demografie kan volstaan om de evolutie van de schoolbevolking te verklaren;

vraagt de Commissie aan de gemeente om dit hoofdstuk aan te vullen rekening houdende met de Nederlandstalige communautaire voorzieningen.

Stelt de Commissie vast dat de analyse van de evolutie van de schoolinrichtingen niet werd uitgevoerd.

Overwegende dat het GewOP voorrang geeft aan een antwoord op de sociale behoeften, in het bijzonder ten aanzien van de meest kwetsbare groepen, evenals aan sommige bevolkingsgroepen en leeftijdsklassen zoals kinderen of senioren;

Overwegende dat het overzicht van de bestaande voorzieningen en de doelstellingen en projecten ter zake niet volstaan;

Overwegende dat de kaart van de voorzieningen toont dat de bestaande toestand lacunes vertoont;

Overwegende dat de Commissie in haar advies over het basisdossier reeds had gewezen op de noodzaak om de kaart met de voorstelling van de voorzieningen aan te vullen, zonder dat dit evenwel een kaart van het beleid ter zake is;

Overwegende dat het ontwerp van GemOP geen plan van een inzake voorzieningen beoogde toestand bevat;

Overwegende dat de leden van de Commissie hun ontgoocheling hebben laten blijken over de inhoud van de hoofdstukken over onderwijs en vorming en over de voorzieningen voor de senioren;

Oordeelt de Commissie dat de gemeente het hoofdstuk over de voorzieningen en diensten moet aanvullen, waarbij een onderscheid dient gemaakt te worden tussen de doelstellingen en de middelen.

Overwegende de studie inzake de derde leeftijd (p 19), waarvoor de ULB de behoeften op langere termijn heeft kunnen bepalen;

Overwegende de demografische evolutie van de gemeente en de vastgestelde bevolkingsveroudering;

Overwegende het doel van het ontwerp van GemOP als operationeel instrument en de noodzaak om vooruit te lopen op de demografische evolutie van de gemeente;

Acht de Commissie het noodzakelijk om het luik inzake de diensten en de voorzieningen voor de senioren uit te diepen en vraagt zij dat een stuurtabel met middelen die dienen te worden aangewend om de doelstellingen te bereiken, wordt ingelast en dat de hiërarchie van de prioriteiten binnen de te bereiken doelstellingen wordt opgesteld.

Groene vermazing en beheer van de natuur

Overwegende de optie van de gemeente om de continuïteit van het groene gedeelte van de gemeente te bevorderen, d.w.z. om op gemeentelijke schaal een groen netwerk aan te leggen dat het gewestelijke groene netwerk moet aanvullen;

Keurt de Commissie deze optie goed.

Zij herhaalt evenwel de vraag die ze formuleerde in haar advies over het basisdossier, met name dat het ontwerp van GemOP, in overleg met het BIM, de aanleg van de toegangen tot het Zoniënwoud zou analyseren, evenals de verbinding tussen het Woud en de groene ruimten van de gemeente, de parken, de grote tuinen en de tuinsteden.

Wat het groene netwerk betreft vraagt de Commissie dat het ontwerp van GemOP de aan te wenden middelen vermeldt.

Zij vraagt tevens om binnen het gemeentelijke groene net van eerste en tweede prioriteit het beboste talud van de Drielandenstraat op te nemen, dat wordt geklasseerd als groengebied met

hoogbiologische waarde. Dit talud is immers het biotoop van een zeldzaam en beschermd insect: het vliegend hert (*Lucanus cervus*). Het talud dient dus tot aan de Drielinden in het groene netwerk (kaart 2.5) te worden opgenomen.

De Commissie vraagt bovendien dat de binnenterreinen van de huizenblokken volgens een precieze typologie binnen het groene netwerk zouden worden geïntegreerd (open/halfopen, bebost/beplant).

De Commissie laat opmerken dat de integratie van de Vuurkeiweg in het Park Tournay Solvay, gelet op het grote niveauverschil, geen zin heeft.

Overwegende het netwerk Natura 2000, waarvan drie sites in het Gewest gelegen zijn: de belangrijkste is het Zoniënwood met de randen en de aangrenzende beboste domeinen; dat deze site met het Zoniënwood, de grote aanpalende eigendommen, het domein van het kasteel Charle-Albert en het plateau van de Vorsterie vooral de gemeente Watermaal-Bosvoorde aanbelangt;

Vraagt de Commissie dat de gemeente dit netwerk zou beter integreren in haar ontwerp van GemOP, daar zij de bescherming van deze gebieden essentieel acht in het kader van de beheersplannen die dienen te worden opgesteld.

De Commissie herinnert eraan dat zij zich in haar advies van 28 april 2000 over het ontwerp van GBP voor het behoud van de site van de Vorsterie als grondreservegebied heeft uitgesproken en daarbij het aspect natuur in aanmerking heeft genomen (zie advies van de GOC over het ontwerp van GBP, p.283).

Zij was tevens van mening dat men voor de site van het GGB nr. 9 van het kasteel Charle-Albert, een aangepast programma diende te voorzien waarbij van het gebied *non aedificandi*, opgelegd door het bosgebied, in aanmerking wordt genomen (zie advies van de GOC, p. 224, over het ontwerp van GBP). Zij herinnert eraan dat deze site beschermd is.

De Commissie merkt tevens op dat het tracé van de groene wandeling van de kaart van het opmerkelijke erfgoed (kaart 1.2.03) niet met het tracé van de Groene wandeling van de kaart van het Groen netwerk (kaart 2.5) overeenkomt. De Commissie vraagt om kaart 1.2.03 te wijzigen in functie van de kaart van het groene netwerk.

De Commissie vraagt dat het ontwerp van GemOP het blauwe netwerk zou opnemen, meer bepaald inzake de Woluwevallei en de bijrivieren. Er moet extra aandacht besteed worden aan de dalende kwaliteit van de Zwaneweidebeek die gevolgen heeft voor de vijver van Bosvoorde en de Woluwe.

Bij de aan te wenden middelen dringt de Commissie aan op:

- de noodzaak om onkruidverdelgende en andere pesticiden te vervangen door alternatieve methoden zoals deze worden voorgesteld meer bepaald in de documenten gepubliceerd door het BIM;
- het naleven van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening die een minimum van 50 % groen voorziet in de inspringstrook van de huidige en toekomstige woningen;
- de noodzaak om de begroening van de binnenterreinen van de huizenblokken te bewaren en deze te verbeteren waar ze onvoldoende is;
- het vanzelfsprekende belang om de inrichting en het gebruik van de grote eigendommen (parken, grote beboste tuinen) nauwkeurig te beschrijven zodat ze in het groene netwerk kunnen worden geïntegreerd.

Vermindering van pollutie en hinder

Overwegende dat het ontwerp van GemOP aangeeft dat het de rol van de milieudienst zal versterken, maar dat geen verduidelijking wordt gegeven inzake de termijnen en middelen;
dat het ontwerp van GemOP aangeeft dat het een echte milieupolitie zal invoeren, maar opnieuw zonder enige nauwkeurige gegevens;
dat het ontwerp van GemOP zeer beknopt blijft inzake het lawaai van het luchtverkeer;
dat met betrekking tot het lawaai van het autoverkeer geen enkele maatregel of geen enkel van de voorziene middelen om de doelstelling te steunen wordt verduidelijkt;
Vraagt de Commissie om de maatregelen en middelen die zullen worden aangewend om de doelstellingen te bereiken, nauwkeurig te omschrijven.

Overwegende dat « Een strijdplan tegen de geluidshinder in de stedelijke omgeving van het BHG » evenals een “plan voor de structurele verbetering van de luchtkwaliteit en de bestrijding van de klimaatopwarming 2002-2010” door het BIM worden uitgevoerd en heel precies zijn;
dat een memento van de wegbedekking werd uitgewerkt door het BUV, het BIM en het BEW;
Vraagt de Commissie om melding te maken van de hierboven genoemde plannen en het memento en om er bepaalde belangrijke lijnen van over te nemen, al was het maar voor de burgers die het GemOP zullen lezen;

Beheer van natuurlijke rijkdommen en grondstoffen

Overwegende de aanvraag van een reclamant om in het ontwerp van GemOP de wens van de gemeente voor een duurzame ontwikkeling op te nemen;
Stelt de Commissie het op prijs dat de gemeente het hoofdstuk van het beheer van de natuurlijke rijkdommen heeft herschreven in een optiek van duurzame ontwikkeling, maar zij vraagt verduidelijkingen en een duidelijk onderscheid (p. 30) tussen wat reeds bestaat en wat in de toekomst zal worden uitgevoerd (omdat de tekst « is » en « zal zijn » door elkaar gebruikt);

Overwegende de vastberadenheid van de gemeente om een ecologische wil voorop te stellen (labellisering) inzake de gemeentelijke gebouwen en om rationeel gebruik te maken van energie, wat één van de criteria is voor de toekenning van het label "ecodynamische onderneming";
Oordeelt de Commissie het interessant om de precieze elementen van dit dossier in het ontwerp van GemOP op te nemen en de middelen om ze te bereiken te beschrijven.
Zij meent overigens dat een volledig hoofdstuk zou moeten worden gewijd aan duurzame ontwikkeling, maar vraagt om bij de uitwerking van de doelstellingen te vermelden: “in de mate waarin dit met het erfgoed verenigbaar is”.
De bescherming en de opwaardering van het erfgoed beantwoorden overigens aan de doelstellingen van de duurzame ontwikkeling.

Overwegende dat de reclamanten vragen om de doelstelling van het rationele energiegebruik in de op te richten gebouwen aan te vullen en om deze uit te breiden tot alle renovatiewerken, om de ecobouw en de integratie van de hernieuwbare energie te stimuleren ;
Vraagt de Commissie dat het ontwerp in die zin zou worden aangevuld.

Vervoer, verplaatsingen en parkeergelegenheid

Overwegende dat het ontwerp van GemOP de grote doelstellingen geeft van het gemeentebestuur inzake mobiliteit, met name de bevordering en de bescherming van de niet-gemotoriseerde verplaatsingen, het in toom houden van het autoverkeer en de vermindering van de milieu-impact van

het verkeer; dat het ontwerp een reeks te ondernemen acties noemt en zich daarbij op een vrij gedetailleerde diagnose baseert;

Dat het ontwerp van GemOP evenwel geen stuurtafel toevoegt van de voorziene acties en maatregelen;

Oordeelt de Commissie dat het noodzakelijk is dat het ontwerp van GemOP wordt aangevuld met de acties en maatregelen.

Overwegende het regeringsbesluit over de inhoud van het basisdossier van het ontwikkelingsplan inzake mobiliteit;

Merkt de Commissie op dat het ontwerp van GemOP niet antwoordt op de gedetailleerde aanvragen van de regering.

Overwegende het advies van de Commissie over de inhoud van het basisdossier van het GemOP inzake mobiliteit, dat een haalbaarheidsstudie vroeg met de verplaatsingsbehoeften van de inwoners waaraan niet was voldaan, met concrete voorstellen voor een betere organisatie van de haltes van het openbaar vervoer aan de stations van Watermaal (Arcades) en van Bosvoorde en een diepgaande analyse van het beleid dat ten gunste van de personen met beperkte mobiliteit dient te worden gevoerd (beveiliging van de schoolomgeving, stedelijke inrichtingen tussen de grote voorzieningen en de woning, ...);

Stelt de Commissie vast dat geen van die punten werd opgenomen in het ontwerp van GemOP.

Overwegende dat de gemeente haar GMP heeft beëindigd en goedgekeurd in 2005;

dat het een nauwkeurige beschrijving geeft van de voorstellen voor verkeersbeperkende inrichtingen, een synthese voorstelt van de maatregelen van verkeersbeperking op korte termijn, maatregelen voorstelt voor de verbetering van het bus- en tramverkeer, kortetermijnvoorstellen aanbeveelt inzake parkeerreglementering, allerlei inrichtingen aanbeveelt ten gunste van de zachte verplaatsingsmiddelen (fietsers, voetgangers, PBM);

dat een « structuurplan van aanleg en beheer van het plaatselijk gemeentewegennetwerk voor de aanleg van zones 30, woonerven en voetgangerszones » door een studiebureau werd uitgevoerd in 2003;

Betreurt de Commissie dat het ontwerp van GemOP enkel de PBM vermeldt zonder enige gedetailleerde informatie of uitvoeringsmaatregelen te vermelden, terwijl dit zou beantwoorden aan de vragen van de regering en de GOC;

Vraagt zij bijgevolg om aan het ontwerp van GemOP een synthese van het GMP en het « structuurplan van aanleg en beheer van het plaatselijke netwerk gemeentewegen, voor de inrichting van de zones 30, woonerven en voetgangerszones » toe te voegen met ten minste de belangrijkste kaarten, waarbij ze erop aandringt dat de gegevens van deze 2 plannen met voldoende details in de vorm van een stuurtafel zouden worden opgenomen.

Overwegende dat er geen parkeerkaart voor buurtbewoners of geen kaart voor de zones 30 is;

dat geen enkele kaart de zwarte punten vermeldt, noch die van de VICOM voor het openbaar vervoer, noch die met de ongelukken met voetgangers of fietsers of de ongelukken met auto's met gewonden/overlijdens;

Vraagt de Commissie dat deze kaarten zouden worden toegevoegd aan het ontwerp van GemOP.

Luik verkeer

Overwegende dat het ontwerp van GemOP, zonder details, aangeeft dat de heraanleg van het gewestelijke kruispunt "Terhulpen-Delleur" in het ontwerp van aanleg van het nieuwe station van Bosvoorde is voorzien en dat de heraanleg van het kruispunt "Delleur- Wienerplein" in het kader van de verlenging van tram 94 is voorzien;

vraagt de Commissie dat het ontwerp van GemOP zou worden geactualiseerd inzake de voorziene/lopende/bijna afgewerkte werken.

Overwegende de beoogde snelheidsbeperking op alle gemeentewegen terwijl er nergens wordt verduidelijkt welke de middelen en termijnen zijn;

Overwegende dat het ontwerp met betrekking tot het doorgaand verkeer spreekt van het invoeren van eenrichtingsstraten in tegengestelde richting en de aanleg van doorlopende voetpaden, maar onvoldoende duidelijk is over de betrokken wegen en over de middelen (termijnen en budget) die hiertoe dienen te worden ingezet;

Vraagt de Commissie dat deze verduidelijkingen inzake mankracht, budgettaire middelen en uitvoeringstermijn in de stuurtafel worden opgenomen.

Overwegende de vraag van de regering inzake het overleg met het BUV over de aanleg van de gewestwegen en over het gebruik van de openbare ruimten door de verschillende modi;

Overwegende dat in het ontwerp van GemOP aan deze vraag niet wordt tegemoetgekomen ;

Overwegende dat de specialisatie van de wegen zoals vermeld op kaart 2.8.3. kaart 5 « wegen » van het GewOP naleeft (ze stelt immers geen wijzigingen voor);

Dat de voorstellen voor wijkverzamelwegen tevens zijn opgenomen op kaart 2.8.3., dat deze voorstellen in de tekst niet worden gemotiveerd maar aan een mobiliteitslogica in de gemeente beantwoorden;

Dat er een beperking wordt vermeld in de tekst welke de uiteindelijke keuze van deze verzamelwegen laat afhangen van een nazicht bij de uitvoering van het GMP;

Keurt de Commissie de keuze van de verzamelwegen goed en steunt ze het uittesten van de keuze bij de uitvoering van het GMP.

Luik openbaar vervoer

Overwegende het partnerschap gemeente-maatschappij voor openbaar vervoer maakt het ontwerp melding van een reeks doelstellingen, maar geeft het geen enkele termijn of middelen voor de uitvoering ;

vraagt de Commissie dat het ontwerp van GemOP de daadwerkelijk geplande prioriteiten en de uitvoeringsprogramma's duidelijker omschrijft die voor het overgrote deel afhangen van voorgaande onderhandelingen en van partnershappen met gewestelijke actoren (MIVB, NMBS, Gewest, TEC), waarbij het zich baseert op een haalbaarheidsstudie (met onder meer een analyse van het bezoek aan de voorzieningen, de herkomst en de bestemmingen van de verplaatsingen).

Overwegende dat het luik van het openbaar vervoer beknopter is uitgewerkt en dat de kaart (2.8.2.) in de tekst niet werd besproken;

dat de keuze van de bustrajecten niet expliciet wordt vermeld;

dat meer bepaald het traject van bus 17 (interne shuttle van de gemeente) die op de kaart (2.8.2.) is vermeld, maar niet wordt vermeld in de tekst terwijl het traject enige uitleg verdient;

vraagt de Commissie:

dat de keuze van de bustrajecten in de tekst zou worden uitgelegd;

dat het nieuw traject van bus 41 via het station Boondaal zou worden bestudeerd, zodat eventueel een lus via de Lieveheersbeestjeslaan zou kunnen worden behouden en zo een overstap aan het GEN-station Boondaal kan worden vermeden voor de werknemers van de ondernemingen in deze laan.

Luik zachte verplaatsingsmiddelen

Overwegende dat een gedetailleerde diagnose is van de zwarte punten voor de zachte verplaatsingsmiddelen (voetgangers en fietsers) werd opgenomen in een tabel (p. 85-86-87), samen met enkele voorstellen onder de term « belangrijke mogelijkheden», maar geen haalbaarheidsstudies

of voorstellen in de tijd worden uitgewerkt (inrichtingen in samenwerking met het Gewest, termijnen, voorbehouden budget,...);

dat de doelstellingen inzake voetgangers globaal worden omschreven, zonder middelen of termijnen;
dat het overzicht van de gevaarlijke oversteekplaatsen voor voetgangers aan de kruispunten voor de betrokken wegen werd opgesteld (Vorstlaan, Wienerplein en Bischoffsheim, Delleurlaan, Ortolanslaan, Berkenlaan, Arcaden-IJsvogel en Waterwildlaan) zonder dat daarbij enig voorstel werd gedaan;
dat de vaststelling van de slechte staat van de voetpaden wordt gedaan voor enkele lanen, maar zonder dat daarbij het verband werd gelegd met de voorstellen qua inrichting, vermeld in het richtplan zones 30;

vraagt de Commissie dat de maatregelen ter verbetering van de voetpaden en tot aanleg van de zones 30 in de stuurtafel worden opgenomen.

Overwegende dat reclamanten vragen om in de paragraaf van de tweede uitdaging bij het punt 1.2. p. 5 (de uitdagingen van de huidige ontwikkeling) « ....door een beperking van de snelheid en de ontwikkeling van een comfortabele en veilige infrastructuur voor de fietsers »;

Steunt de Commissie deze vraag en stelt ze voor de tekst te verbeteren.

Overwegende dat een reclamant zegt dat de GFR 16 werd vergeten ter hoogte van het Keymplein en bevestigt dat een parking met schuine parkeervakken zal worden aangelegd aan de Waterwildlaan;
verduidelijkt de Commissie dat de GFR 16 B wel degelijk op kaart 2.8.1. is opgenomen en dat de stedenbouwkundige vergunning voor de uitvoering van deze GFR 16 B aan de Waterwildlaan in overeenkomst met de gemeente werd afgeleverd.

Overwegende dat één van de doelstellingen van het ontwerp van GemOP erin bestaat aan het Gewest de uitvoering te vragen van de GFR 16;

Verduidelijkt de Commissie dat deze doelstelling zal gerealiseerd worden daar de vergunning in aanvraag is en de uitvoering van de GFR zou aanvangen aan het begin van de volgende lente.

Overwegende de vraag van reclamanten om aan de Delleurlaan een tweerichtingsfietspad aan te leggen ;

Verduidelijkt de Commissie dat het Gewest een éénrichtingspad voorziet en dat het tracé ervan op kaart 2.8.1. is opgenomen.

Overwegende de vraag voor een haalbaarheidsstudie voor de bouw van een voetgangers- en fietsersbrug boven de Delleurlaan ter hoogte van de Middelburgstraat;

Steunt de Commissie deze vraag niet omwille van de goede aanleg van de openbare ruimte en omwille van de nutteloosheid van kosten voor de studie van een onrealistisch ogend project.

Overwegende de vraag van reclamanten om eerder een loopbrug te voorzien voor de verbinding tussen Arcaden en Watermaal;

Deelt de Commissie mee dat een goed aangelegde ondergrondse doorgang comfortabeler is dan een doorgang die een minimale hoogte moet voorzien voor de doorgang van de treinen en bijgevolg minder makkelijk toegankelijk en langer is terwijl geen betere veiligheid wordt gewaarborgd.

Zij dringt evenwel aan op een brede (minimum 6 m), licht hellende doorgang (in de mate van het mogelijke).

De Commissie verduidelijkt dat de overlegcommissie zich bij het onderzoek van de ontwerpen die met het oog op een stedenbouwkundige vergunning worden ingediend, zal moeten uitspreken over de veiligheid.

Overwegende dat het ontwerp van GemOP voor het luik van de fietspaden wijst op de ontbrekende en slecht aangelegde fietspaden, maar dat de doelstellingen zonder middelen of termijnen worden beschreven;

Vraagt de Commissie om de voorstellen van het GMP en van het richtplan zones 30 op te nemen in een stuurtafel en deze bij het ontwerp van GemOP te voegen.

Parkeerbeleid

Overwegende dat het ontwerp van GemOP voorziet om voorkeerparkeren te waarborgen voor de buurtbewoners;

Dat het voor parkeerwisseling wil zorgen in de handelspolen;

Dat het ontwerp van GemOP het buurtparkeren in aanmerking neemt; maar dat dit niet gedetailleerd wordt beschreven;

Dat het ontwerp van GemOP niets verduidelijkt over de bewonerskaarten: prijzen, hoeveel per gezin, enkel privé of ook voor handelaars /zelfstandigen, .. ;

steunt de Commissie deze doelstellingen, maar vraagt ze dat de middelen en maatregelen die voor deze worden ingezet, nauwkeurig worden opgenomen.

Overwegende dat het ontwerp van GemOP melding maakt van de aanleg van een ondergrondse parking onder het Bischoffsheimplein, maar hierbij niets zegt over het tijdschema;

Is de Commissie verwonderd dat dit project voorkomt in het dossier, terwijl blijkt dat voor dit project geen enkele haalbaarheidsstudie werd gedaan .

Overwegende dat betreffende de doelstelling om in de handelspolen fietsstallingen te voorzien, het ontwerp van GemOP deze niet in kaart brengt en noch het aantal, noch de ligging vermeldt;

vraagt de Commissie dat dit zou worden toegevoegd op kaart 2.8.1. en in detail opgenomen in de stuurtafel van de uitvoering van het plan.

Overwegende dat het ontwerp van GemOP melding maakt van een sterke parkeerdruk op de as Vorst-Delleur en Keym-Middelburg, maar dat het geen doeltreffende oplossing biedt (parkeermeters, blauwe/rode kaart,...);

Vraagt de Commissie dat deze parkeerproblematiek gedetailleerd in de stuurtafel wordt opgenomen.

Overwegende dat het ontwerp van GemOP de afschaffing van het beurtelings parkeren vermeldt;

Merkt de Commissie op dat deze maatregel in ieder geval voorzien wordt door de nieuwe wegcode.

Bedrijfsvervoerplan

Overwegende de problemen veroorzaakt door de grote plaats die de parkeerplaatsen van werknemers van grote bedrijven langs grote verkeersassen innemen;

Overwegende dat het ontwerp van GemOP melding maakt van steun aan de invoering van Bedrijfsvervoerplannen, maar geen enkele informatie geeft over de middelen;

Verduidelijkt de Commissie dat de betrokken bedrijven informatie kunnen inwinnen bij het BIM.

NMBS

Stations en Haltes

Overwegende dat de diagnose aantoont dat te weinig treinen de stations van Bosvoorde en Watermaal aandoen;

dat de stations in het algemeen slechts moeilijk of op weinig comfortabele wijze toegankelijk zijn voor voetgangers;

dat het station van Bosvoorde slecht zichtbaar is vanaf de lanen en dat de intermodale verbindingen er weinig praktisch zijn;

dat het station van Watermaal geen rechtstreekse verbinding heeft met het Keymplein;

dat de halte Arcade in uitvoering is;

Deelt de Commissie mee dat de gegevens inzake de verhuis van het station van Bosvoorde en de nieuwe ligging en inrichting niet duidelijk zijn, dat geen plan of gegevens op kaart in de bijlage werden toegevoegd; zij vraagt dat het ontwerp van GemOP wordt geactualiseerd.

Parkings

Overwegende dat de reclamanten vragen om in de stations voldoende parkeerplaatsen voor de treingebruikers te voorzien;

Dat inzake de parking die bij het nieuwe station van Bosvoorde wordt voorzien, geen enkele aanwijzing wordt gegeven;

Is de Commissie van mening dat voldoende parkeerplaatsen dienen te worden voorzien zonder daarom beroep te doen op de buurtbewoners die geacht worden het station te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer te bereiken. Overigens steunt de Commissie het behoud van de huidige parking van het station van Bosvoorde voor de wandelaars van het park Tournay-Solvay;

Goederenvervoer

Overwegende dat de moeilijkheden op de Schallebijterslaan en de Tritomastraat, te wijten aan de doorgang van vrachtwagens die leveren in de bedrijven in de buurt, in de diagnose zijn opgenomen;

Deelt de Commissie mee dat het ontwerp van GemOP geen enkele denkpiste of oplossing voorstelt, behalve het plan om een aangepaste signalisatie te plaatsen om te voorkomen dat op niet-gewestwegen vrachtwagens rijden.

Overheidsbeheer

Overwegende het advies van de Commissie en het regeringsbesluit inzake het basisdossier dat aan de gemeente vraagt:

- *een toekomstgerichte visie inzake de financiële middelen te hebben;*
- *evaluatie-instrumenten te voorzien;*
- *de gemeentelijke prioriteiten te bepalen ;*
- *een investeringsplanning voor te stellen;*

Overwegende de bezwaarschriften naar aanleiding van het openbaar onderzoek waarin gevraagd wordt dat de gemeente zich zou buigen over het beleid inzake overheids-, fiscaal en financieel beheer, evenals over het vastgoedbeleid;

Vraagt de Commissie dat de gemeente grondiger en efficiënter bekijkt welke manschappen en financiële middelen nodig zijn om de gemeentelijke doelstellingen te bereiken.

Beleid inzake preventie en veiligheid

Overwegende dat de rol van de politie, van de steundienst alternatieve gerechtelijke maatregelen (AGM), van het preventiecontract en van de ombudsdienst goed uiteengezet werd;

Overwegende de vraag van verschillende reclamanten inzake de veiligheid (meer op straat) in de woonwijken waarvan de problematiek niet opgenomen is in het ontwerp van GemOP, in het bijzonder die in de nabijheid van de metrostations en/of de gemeente Oudergem;

Steunt de Commissie de vraag van de reclamanten inzake de veiligheid van de woonwijken in de nabijheid van de metrostations Beaulieu/Delta, meer bepaald inzake het parkeren.

Zij vraagt aan de gemeente om duidelijker te zijn en om in het ontwerp van GemOP een paragraaf in te lassen over de maatregelen die dienen te worden getroffen om deze problemen op te lossen.

Op te heffen, te wijzingen of te maken BBP's

Overwegende dat de Commissie bij haar hoorzitting over het ontwerp van GemOP de aandacht van de gemeente heeft gevestigd op het feit dat bij de BBP's die ter studie liggen en die volgens de nieuwe procedure moeten worden herzien of zullen worden herzien, een milieueffectenverslag (MEV) dient te worden gevoegd als het plan aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu, vermits de uiterste datum voor het afsluiten van de BBP-dossiers volgens de oude procedure 21-07-2006 is;

Heeft de Commissie akte genomen van de lijst te wijzigen BBP's (de gemeente wenst ze immers niet op te heffen, in tegenstelling tot wat in de titel van dit punt wordt gesuggereerd): als de plannen die een dichtheid en afmetingen voorzien die onverenigbaar zijn met de huidige visie van de goede plaatselijke aanleg, dienen te worden gewijzigd, stelt de Commissie zich de vraag of het noodzakelijk is om het BBP 10 (Reigerbos) enkel voor de aanleg van een toegang tot het park te herzien.

De Commissie stelt vast dat, rekening houdende met de positieve evolutie van de toestand (gerenoveerde wijken), vele van de BBP's die ter studie liggen en die een antispeculatief karakter hebben, worden opgegeven, gelet op de positieve evolutie van de toestand (gerenoveerde wijken).

De Commissie deelt de bezorgdheid om de zones 7, 13 en de lijn 161 te plannen, maar deelt het standpunt van de gemeente in het dossier « Charle-Albert » niet.